

WERKWIJZE REKENKAMERONDERZOEKEN

Versie: 15 februari 2021

1. Onderwerpselectie

De Rekenkamer bepaalt zelf welke onderwerpen zij onderzoekt, wanneer zij dat doet en hoe zij het onderzoek aanpakt. Voor de keuze van de onderwerpen maakt zij wel gebruik van de suggesties van de raad en de Utrechtse bevolking.

Bij deze onderwerpselectie spelen verschillende criteria een rol, zoals:

- het onderzoek heeft een toegevoegde waarde: het levert informatie op waarover de raad nog niet beschikt;
- het onderwerp draagt risico's van ondoelmatigheid of ondoeltreffendheid in zich;
- het onderwerp heeft een groot maatschappelijk en/of financieel belang.

Bij de keuze wordt ook gelet op spreiding: opeenvolgende onderzoeken vinden zo min mogelijk op hetzelfde beleidsterrein of bij dezelfde dienst of instelling plaats. De Rekenkamer stelt aan het eind van ieder jaar het onderzoeksprogramma voor het volgende jaar vast.

2. Uitvoering van onderzoek

De uitvoering van een onderzoek start met een aankondiging van het onderzoek bij diegenen die bestuurlijk en ambtelijk eindverantwoordelijk zijn voor het onderwerp. De Rekenkamer laat het onderzoek door de eigen ambtelijke staf uitvoeren. Wanneer specifieke expertise nodig is voor het onderzoek huurt de Rekenkamer deze in bij externe bureaus.

3. Hoor- en wederhoorprocedure en rapportage

Als het feitenonderzoek is afgerond en het onderzoeksrapport is opgemaakt, wordt deze door de ambtelijk eindverantwoordelijken op feitelijke juistheid gecontroleerd. Eventuele onjuistheden worden gecorrigeerd. Daarna voegt de Rekenkamer haar conclusies en aanbevelingen toe aan het rapport. Dit hoofd rapport wordt vervolgens voor bestuurlijk hoor en wederhoor aan het college van B en W gezonden. De bestuurlijke reactie wordt in zijn geheel opgenomen in het eindrapport. De Rekenkamer reageert hierop in een nawoord.

Het definitieve rapport bevat:

- de onderzoeksrapportage met bevindingen (nota van bevindingen);
- de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer;
- de bestuurlijke reactie van het college van B en W;
- het nawoord van de Rekenkamer.

De Rekenkamer stelt het raadsvoorstel op met haar conclusies en aanbevelingen. De raad besluit vervolgens of de aanbevelingen in de geadviseerde vorm als opdracht aan het college worden gegeven.

4. Presentatie van rekenkamerrapporten op de raadsinformatiebijeenkomst

De Rekenkamer presenteert haar rapport op een raadsinformatiebijeenkomst (RIB). Op deze bijeenkomst is er voor raadsleden de gelegenheid onderzoekstechnische en inhoudelijke vragen te stellen over het rapport.

5. Behandeling rekenkamerrapporten in de raadscommissie

Na presentatie van het rapport op de raadsinformatiebijeenkomst vindt de politieke discussie over het rapport en het raadsvoorstel plaats in een raadscommissie. In welke van de 2 commissies dit gebeurt – de commissie Stad en Ruimte of de commissie Mens en Samenleving – hangt af van het onderwerp van het onderzoek. De Rekenkamer wordt bij aanvang van de commissie vaak in de gelegenheid gesteld een korte toelichting te geven op het raadsvoorstel. De Rekenkamer neemt in principe niet actief deel aan de commissievergadering, tenzij zij hiertoe wordt uitgenodigd, bijvoorbeeld omdat er nog technische vragen over het rapport zijn.

De commissie kan het college van burgemeester en wethouders vragen zijn bestuurlijke reactie op het rapport toe te lichten.

Tot slot spreekt de commissie zich uit over het raadsvoorstel van de Rekenkamer: wil de commissie het raadsvoorstel aanpassen, het als hamerstuk voor de raadsvergadering agenderen (A-punt) of het politieke debat in de raadsvergadering continueren (B-punt)? De voorzitter van de raadscommissie is de formele indiener van het agendapunt in de raadsvergadering.

6. Behandeling rekenkamerrapporten in de raad

Na de behandeling van het rapport in de raadscommissie vindt in de raad de politieke besluitvorming plaats over het raadsvoorstel. Ook aan deze vergadering neemt de Rekenkamer geen deel, tenzij er nog technische vragen over het rapport zijn. De voorzitter van de Rekenkamer is aanwezig om deze te beantwoorden. Het is aan de raad om te bepalen welke politiek-bestuurlijke gevolgen aan de uitkomsten van het onderzoek worden verbonden.

7. Nazorg en vervolgonderzoek

Nadat de raad een besluit heeft genomen over de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport, zal het college de raad in een plan van aanpak informeren over de wijze waarop het aan deze conclusies en aanbevelingen gevolg geeft.

In Amendement 2010/A030 is door de raad ook bepaald dat het college jaarlijks bij de Verantwoording (Jaarstukken) moet laten zien wat de stand van zaken is van de uitvoering van raadsbesluiten, die zijn genomen naar aanleiding van rekenkamerrapporten. Indien uitvoering uitblijft is het de taak van de raad om het college hierop te wijzen. Maar ook de Rekenkamer volgt in hoeverre de overgenomen aanbevelingen worden uitgevoerd. De Rekenkamer kan naar aanleiding van het plan van aanpak of de voortgang van het college een rekenkamerbrief aan de raad sturen. Ook kan de rekenkamer na bijvoorbeeld 2 jaar overwegen om een vervolgonderzoek uit te voeren als hiervoor noodzaak is.

8. Verantwoording Rekenkamer

De Rekenkamer legt jaarlijks in haar jaarverslag verantwoording af over haar onderzoeken en overige activiteiten.

